

Hoe merken we dat de 'Opkomende Kerk'¹ in onze kerk Opkomt?

Roger Oakland, www.understandthetimes.org

Alle Schriftaanhalingen komen uit de Statenvertaling (1977 of HSV)
Vertaling en voetnoten door M.V.

De wereld is aan het veranderen. Zo ook de christelijke evangelische kerk. Er was een tijd - niet zo lang geleden - dat de Bijbel door de meerderheid van de evangelische christenen beschouwd werd als het Woord van God. Nu wij in het derde millennium en het postmoderne, postchristelijke tijdperk zijn gekomen, kan de term *evangelisch* zowat van alles betekenen. Wat is er gebeurd? Waarom gebeurt dit en wat is de toekomst van het hoofdstroom-Christendom?

In de voorbije recente jaren heb ik de hele wereld rond gesproken over de huidige trends die hun impact hebben op het Christendom. Na deze presentaties werd ik benaderd door christenen met erg verschillende achtergronden. Velen drukken hun bezorgdheid uit over wat er in hun kerken gebeurt, over de nieuwe richting die zij hun kerk zien gaan. Alhoewel zij niet altijd kunnen onderscheiden wat er fout loopt, weten zij dat er *iets* verkeerd is en dat dit nodig moet aangepakt worden.

Bovendien hebben velen mij verteld dat zij geprobeerd hebben bij hun pastors of kerkoudsten hun bezorgdheden uit te drukken. In bijna elk geval werd hen gezegd dat zij een keus hadden te maken: meedoen met het nieuwe programma of uit de kerk gaan.

Deze zet naar het *heruitgevonden* Christendom - ontworpen om "mensen te bereiken" - lijkt definitief te zijn. Het is niet zomaar een voorbijgaande gril. Ik wordt dikwijls door bezorgde broeders en zusters gevraagd om een verklaring te geven, om hen te helpen begrijpen wat zij hebben meegeemaakt. Zij willen weten waarom deze veranderingen gebeuren en wat zij in de toekomst moeten verwachten. Ook willen zij weten wat eraan gedaan kan worden - als dat al mogelijk is - om dit getij tegen te gaan. Het is om deze reden dat ik dit commentaar schrijf: om te voorzien in bijbels inzicht met betrekking tot de Emerging Church of Opkomende Kerk, en waar deze naartoe gaat in de toekomst.

Het Evangelie volgens de Schrift

Doorheen de kerkgeschiedenis zijn er verscheidene trends gekomen en gepasseerd. Terwijl de cultuur verschilt van plaats tot plaats, is het bijbels Christendom altijd gebaseerd geweest op de centrale boodschap van de Bijbel, en dat is het Evangelie van Jezus Christus, en deze boodschap verandert nooit.

Deze evangelieboodschap gaat over wie Jezus Christus is, en wat Hij heeft gedaan. Een kind kan de evangelieboodschap begrijpen. Ze verkondigt ons dat het leven hier op planeet aarde eindig is maar het leven na de dood eeuwig. Het goede nieuws is dat wij kunnen gered worden van onze zonden indien wij berouw hebben, eenvoudig vergiffenis vragen en de Heer Jezus Christus volgen.

Hoe wij zullen reageren op het de evangelieboodschap, tijdens onze aanwezigheid hier op aarde, zal bepalen waar wij de eeuwigheid zullen doorbrengen: hemel of hel. Jezus, de Schepper van het uni-

¹ Engels: *Emerging Church*. "De **emerging church movement** is een christelijke beweging die opkwam eind 20ste en begin 21ste eeuw, waarbinnen ernaar wordt gestreefd om het Koninkrijk van God gestalte te geven binnen de plaatselijke tijd en cultuur in navolging van Jezus Christus. Er bestaat tot op heden geen Nederlandstalige algemeen gebruikte equivalent voor de term 'emerging church', alhoewel men in de literatuur de letterlijke vertaling 'opkomende kerk' kan aantreffen ..." (Wikipedia NL).

"De **emerging** of **emergent church movement** (VS) is een controversiële, 21ste eeuwse christelijke beweging die in het bijzonder de onkerkelijken tracht te engageren die leven in postmoderne en postkoloniale culturen. Proponenten noemen de beweging een "emerging conversation" (opkomende conversatie) ... Verhalende presentaties van het geloof en de Bijbel, zowel als het gebruik van multimedia, internet en weblogs zijn populair bij deze predominant jongere generatie christenen. De nadruk op dialoog staat een genereuze openheid toe naar een pluraliteit van bijbelinterpretatie, met vermijding van een dogmatische interpretatie en theologie ..." (Wikipedia ENG).

versum, voorzag in een weg - de enige weg - waardoor wij de eeuwigheid kunnen doorbrengen bij Hem. Het is een kwestie van een persoonlijke beslissing of wij al dan niet het plan aanvaarden dat Hij heeft voorzien.

Gods tegenstander wil niet dat de mensheid de eenvoudige evangelieboodschap begrijpt. Het is zijn plan de wereld te bedriegen. Als hij mensen kan verblinden voor het Evangelie en hen ervan kan overtuigen dat zij het Evangelie geloven terwijl dat niet zo is, dan is zijn plan succesvol. Doorheen de eeuwen werden miljarden mensen gedupeerd, door zowel het Evangelie te verwerpen als door te denken dat zij de waarheid hebben geloofd terwijl zij in feite bedrogen waren.

Het evangelie volgens het postmodernisme

De tijden veranderen! Maar, het Evangelie moet altijd hetzelfde blijven, ongeacht hoe andere dingen veranderen. Wij leven vandaag in een postmodern tijdperk. In een oprechte poging om de postmoderne generatie te bereiken voor het Evangelie, zijn vele christenen postmodern geworden in hun denken, zo blijkt.

Misschien is de term *postmodern* nieuw voor u. Laat ons nagaan wat dit betekent.

Ten eerste, de moderne tijd werd gekenmerkt door een tijd van rationeel denken, gebaseerd op feitelijke observatie. Velen menen dat de moderne tijd eindigde in het midden van de 20ste eeuw.

De postmoderne mindset (geestesinstelling) gaat verder dan het rationele en feitelijke naar het empirische² en mystieke toe. Met andere woorden: in het verleden was het mogelijk “juist” van “verkeerd” te onderscheiden, zoals “wit” van “zwart”. In het postmoderne tijdperk zijn echter alle dingen relatief voor de aanschouwer. Wat voor u “juist” kan zijn, kan “verkeerd” zijn voor iemand anders. Er bestaat niet meer zoiets als “absolute waarheid”. Het enige ding dat absoluut is, is dat er geen absoluutheden bestaan.

Wij leven vandaag in een periode van de geschiedenis die gekarakteriseerd wordt als zijnde postmodern. Professors aan universiteiten leren de studenten dat er geen “juist” en “verkeerd” bestaat. Alle dingen zijn relatief. De evangelieboodschap is voor de postmoderne geestesinstelling veel te dogmatisch en arrogant. Zij zeggen dat het noodzakelijk is om een meer gematigd evangelie te vinden, een dat geaccepteerd kan worden door de massa's.

Vele kerkleiders zoeken nu naar wegen om de postmoderne generatie te bereiken. Zij geloven dat zij geschikte methodes kunnen vinden om dit te doen, zonder de boodschap te veranderen. Maar, in hun poging om deze postmoderne generatie te bereiken, werden zij zelf postmodern en hebben zij de boodschap veranderd. Als echter het Evangelie gebonden wordt aan de Schrift, kan het Evangelie niet veranderen, tenzij - uiteraard - het een *ander* evangelie wordt. Ik geloof dat dit laatste nu gebeurt in de Opkomende Kerk.

Hij kwam niet

Velen hebben gemerkt dat sinds het nieuwe millennium, de kerken hun posities hebben veranderd met betrekking tot bijbelse profetie en de wederkomst van Jezus Christus. Velen hebben het opgegeven de wederkomst van de Heer te verwachten. Vanaf de jaren (19)60 was er een grote opwindning over de imminente terugkeer van Jezus. De “Jesus People” waren opgewonden over de bijbelse profetie en zagen tekenen die erop duiden dat Jezus elk moment kon neerdalen uit de hemel voor Zijn Bruid.

Het jaar 2000 was van bijzonder belang. Toen Jezus niet opdaagde leek het dat velen ontgoocheld waren. “Misschien heeft Jezus Zijn komst uitgesteld”, zeiden sommigen. Anderen nemen zelfs de positie in dat Hij misschien helemaal niet komt, ten minste niet op de manier die ons werd geleerd. Zij zijn er nu van overtuigd dat wij ons bezig moeten houden met “Zijn Koninkrijk bouwen” hier op aarde, “met alle nodige menselijke kracht”.

² Empirisch: op ervaring steunend.

Het evangelie van het Koninkrijk

Een van de belangrijkste indicatoren dat er iets veranderd is, kan gezien worden in de manier waarop de toekomst wordt gezien. In plaats van dringend het Evangelie te verkondigen en te geloven dat de tijd om dat te doen kort is, wordt de nadruk nu op wat anders gelegd. Onder evangelischen wordt de belangrijkste nadruk gelegd op het idee dat de wereld radicaal kan verbeterd worden met sociale programma's.

Dit concept, dat oppervlakkig gezien erg goed klinkt, heeft een aantal ernstige bijbelse implicaties. Volgens de Schrift zal er geen Koninkrijk van God zijn vóór de Koning wederkomt. Alle verzamelde menselijke inspanningen zullen tekort schieten om hier een Utopia te brengen. In feite zal de mens, volgens de Schrift, ons verder neerwaarts voeren naar een maatschappij van wanhoop en weteloosheid, net zoals het was in de dagen van Noach.

Deze *purpose-driven*³ (doelgedreven) zienswijze van het stichten van een globaal Utopia wordt “gedreven” door humanistische redentatie en wordt niet geleid door de Heilige Geest. Alhoewel het uiteraard goed is om goed te doen voor anderen, zal al het goede dat wij doen niet goed genoeg zijn. Pastors en kerkleiders die in zulke mens-gedreven programma's verwickeld zijn, kunnen gewoonlijk geïdentificeerd worden volgens bepaalde kenmerken⁴:

- Gezonde bijbelse leer is gevaarlijk en divisief, en het empirische (d.w.z. mystieke) wordt een grotere rol toebedacht dan doctrine.
- Bijbelse profetie wordt niet langer onderwezen en wordt als tijdverlies beschouwd.
- Israël wordt minder en minder belangrijk en heeft nauwelijks nog bijbelse betekenis.
- Eventueel worden de beloften voor Israël op de Kerk toegepast (Vervangingstheologie).
- Bijbelstudie wordt vervangen door studie van iemands boek en zijn methodes.
- De gezondheid van de kerk wordt geëvalueerd naar de *kwantiteit* van de bezoekers.
- De waarheid van Gods Woord wordt minder en minder belangrijk.
- Gods Woord, in het bijzonder concepten zoals hel, zonden, berouw en bekering, worden meer en meer verdrongen, opdat de ongelovige zich niet beledigd zou voelen.

Geestelijke Vorming en Transformatie

Veel van wat ik heb beschreven voorziet in een formule om het Christendom naar beneden te halen en het plaveit de weg voor een afvalligheid die alleen maar zal verergeren in de toekomst. Deze trend weg van het gezag van Gods Woord, naar een heruitgevonden vorm van Christendom, is alle denominaties overkomen als een lawine. Weinig bijbelleraars zagen deze lawine aankomen, en nu ze gekomen is zijn er maar weinigen die zich dat realiseren.

Maar er ligt een ander groot stuk van de puzzel te identificeren om te kunnen begrijpen wat er opkomt in de Opkomende Kerk of Emerging Church. Terwijl het bijbelse Christendom met verstomming is geslagen en het licht van Gods Woord is afgenomen, is er een andere lawine van bedrog onderweg, die evenzo verwoestend is.

Dit bedrog wordt in het Woord van God beschreven als verboden ervaringen. De beste manier om dit proces te begrijpen is u te herinneren wat er gebeurde in de donkere middeleeuwen toen de Bijbel het “verboden boek” werd. Tot de tijd dat de hervormers de Bijbel in de volkstalen vertaalden, waren de mensen in duisternis. Toen het Woord van God beschikbaar werd, werd het Evangelie van de Schrift opnieuw begrepen.

De trend die vandaag onderweg is, toont ons dat de oude geschiedenis, met haar duisternis, zich herhaalt. Terwijl de Schrift minder en minder belangrijk wordt, is de opkomst van mystieke ervaringen alarmerend, en deze ervaringen worden gepresenteerd om de nietsvermoedende ervan te

³ Purpose driven: lett. *doelgedreven*. In de Nederlandse vertalingen (van de boeken) heeft men echter gekozen voor de term *doelgericht*.

⁴ Die kenmerken hoeven niet *allemaal* voor te komen. Ze kunnen verschillen van gemeenschap tot gemeenschap.

overtuigen dat het Christendom gaat over het voelen, smaken, ruiken, horen en zien van God. De postmoderne mindset is het perfecte klimaat voor het koesteren van wat genoemd wordt “spiritual formation”. Deze leer suggereert dat er verschillende wegen en middelen zijn om dichterbij God te komen. Proponenten van *spiritual formation* leren foutief dat ieder deze mystieke rituelen kan beoefenen en *God binnenin* kan vinden. Het hebben van een relatie met Jezus Christus is geen eerste vereiste meer.

Deze leringen die eigenlijk geworteld zijn in *oude wijsheid* (het occulte), worden gepresenteerd aan het post-nieuwtestamenteel christendom en worden niet gevonden in Gods Woord. De *spiritual formation movement* is gebaseerd op ervaringen, gepromoot door de woestijnvaders en Rooms-katholieke mystici. Deze mystici moedigen het gebruik aan van rituelen en praktijken die, indien uitgevoerd, de beoefenaar dichterbij God brengen, of in Gods aanwezigheid. De premisse was dat als iemand in de stilte of heilige plaats gaat, dan de geest wordt geledigd van afleidingen en de stem van God dan gehoord kan worden. In werkelijkheid leiden deze hypnotische, mantra-stijl-achtige praktijken deze beoefenaars in een veranderde staat van bewustzijn. De methodes die zij gebruiken zijn dezelfde als deze welke boeddhisten en hindoes gebruiken om het geestelijke rijk te ontmoeten.

Zulke methodes zijn gevaarlijk en ze worden absoluut niet bekrachtigd door de Bijbel - God geeft ons hiervoor geen instructies. In tegendeel, Hij waarschuwt ernstig tegen alle vormen van waarzeggerij, mantiek, dat is het praktiseren van een ritueel of methode om informatie te verkrijgen vanuit een geestelijke bron. Terwijl voorstanders van spiritual formation (zoals Richard Foster) zeggen dat deze methodes aantonen dat de Heilige Geest ‘iets nieuws’ aan het doen is om het Christendom op te frissen, zeg ik dat wat er gebeurt helemaal niets nieuws is en niet uit de Heilige Geest komt.

De spiritual formation movement wordt wijd en zijd gepromoot, op colleges en seminaries, als de nieuwste en voornaamste manier om een geestelijk leider te worden van deze tijd. Deze ideeën worden dan geëxporteerd vanuit de seminaries naar de kerken toe, door afgestudeerden die geprepareerd werden om het Christendom tot een ‘nieuw niveau van verlichting’ te brengen.

Ook worden deze contemplatieve praktijken gepromoot door “opkomende kerk”-leiders zoals Brian McLaren, Robert Webber, Dallas Willard en anderen. Uitgevers zoals NavPress, InterVarsity en Zondervan overstromen de markt met boeken die de contemplatieve praktijken promoten die gebaseerd zijn op oosterse mystiek. Pastors en kerkleiders lezen deze boeken en promoten daarna de ideeën ervan alsof ze schriftuurlijke antwoorden zijn om dichterbij God te komen.

Tekenen dat de Opkomende Kerk aan het Opkomen is in uw eigen kerk

Er zijn specifieke, waarschuwende tekenen die symptomatisch zijn voor een kerk die bergaf gaat op de opkomende/contemplatieve weg. In sommige gevallen kan een pastor zich er niet van bewust zijn dat hij op deze weg loopt, noch begrijpen waar deze weg naartoe leidt.

Hier zijn een aantal waarschuwende tekenen⁵:

- De Schrift is niet langer de ultieme gezagsbron als de basis van het Christelijk geloof.
- De centraliteit van het Evangelie van Jezus Christus wordt vervangen door humanistische methodes die kerkgroei promoten en een sociaal evangelie.
- Er wordt meer en meer nadruk gelegd op het bouwen van Gods Koninkrijk en minder en minder op de waarschuwingen van de Schrift over de imminente terugkeer van Jezus Christus en het komende oordeel.
- De leer dat Jezus Christus zal heersen en regeren in een letterlijke millenniumperiode wordt als onbijbels en ketters beschouwd.
- De leer dat de Kerk de plaats van Israël heeft ingenomen en dat Israël van geen profetische betekenis is, wordt dikwijls omarmd.
- De leer dat het boek Openbaring niet naar de toekomst verwijst, maar in plaats daarvan reeds grotendeels vervuld werd in het verleden.

⁵ Die tekenen hoeven uiteraard niet *allemaal* voor te komen. Ze kunnen verschillen van gemeenschap tot gemeenschap.

- Een empirische, mystieke vorm van Christendom begint gepromoot te worden als een methode om de postmoderne generatie te bereiken.
- Er worden ideeën gepromoot die leren dat het Christendom heruitgevonden moet worden om van betekenis te zijn voor deze generatie.
- De pastor kan een idee implementeren met de naam “ancient-future” (oudheid-toekomst) of “vintage Christianity” (wijnoogst Christendom) en daarbij beweren dat om de kerk vooruit te brengen wij terug moeten gaan in de kerkgeschiedenis en zien welke ervaringen effectief waren, opdat mensen het Christendom zouden aannemen.
- Terwijl het gezag van Gods Woord wordt ondermijnd, worden beelden en sensitieve ervaringen gepromoot als de sleutel om God te ervaren en te kennen.
- Deze ervaringen omvatten iconen, kandelaars, wierook, liturgie, labyrinten, gebedsstaties, contemplatief gebed, het ervaren van sacramenten, in het bijzonder het sacrament van de eucharistie.
- Er blijkt een grote nadruk gelegd te worden op oecumene, een aanwijzing dat er een brug wordt gelegd die leidt naar eenheid met de Rooms-katholieke kerk.
- Sommige evangelisch-protestantse leiders zeggen dat de Reformatie te ver ging. Zij onderzoeken opnieuw de beweringen van de “kerkvaders” en zeggen dat het Avondmaal (RKK: communie) méér is dan een symbool en dat Jezus werkelijk aanwezig wordt in het broodje (RKK: hostie) van het Avondmaal (RKK: communie).
- Er is een groeiende trend naar oecumenische eenheid ter wille van de wereldvrede, terwijl men waarde toeschrijft aan andere religies en beweert dat er vele wegen zijn naar God.
- Leden van de kerk of gemeente die de nieuwe veranderingen in vraag stellen of tegenstaan, die de pastor implementeert, worden gewoonlijk gevraagd te vertrekken.

Wat zal de toekomst brengen?

Als de Emerging Church zich blijft ontwikkelen aan het huidige tempo, zal het hoofdstroom evangelische Christendom spoedig “opnieuw uitgevonden” zijn en het evangelie van Jezus Christus, volgens de Schrift, zal als te eng en te beperkend worden beschouwd. Met andere woorden: de smalle weg naar de hemel die Jezus verkondigde zal uiteindelijk worden opgegeven voor een brede weg die heidense ervaringspraktijken omhelst. Ik noem deze heruitgevonden, heringebeelde vorm van Christendom die zich ontwikkelt “Christelijk Babylonisme”.

Deze nieuwe vorm van Christendom zal het bijbelse geloof vervangen door een geloof dat zegt dat de mens het Koninkrijk van God kan oprichten hier op aarde. Gods Woord zal meer en meer secundair worden aan een systeem van werken gedreven door ervaringen.

Een oecumenisch patroon naar eenheid met Rome zal meer en meer duidelijk worden. Zij die deze richting weigeren in te gaan zullen beschouwd worden als geestelijke zonderlingen die nodig berispt moeten worden. Zij die opstaan voor bijbelse geloof zullen als obstakels aanzien worden voor de één-wereld-spiritualiteit die gepromoot wordt als het antwoord voor vrede.

De beste manier om voorbereid te zijn op wat staat te komen is kennis te verwerven van wat er vandaag gebeurt. Alhoewel er niet velen zijn die de trend blijken te onderscheiden die bezig is, zijn er toch nog een aantal anderen. Zonder de Bijbel en de Heilige Geest als onze gids zal de duisternis van wat staat te komen overweldigend zijn. Maar het licht van Gods Woord dringt doorheen alle duisternis en zo zijn er een aantal mensen die bevrijd worden van het bedrog en die zien wat er gebeurt.

Ik ben ervan overtuigd dat wij vandaag een afvalligheid zien toenemen waar de Schrift precies voor waarschuwde. Dit betekent dat deze huidige trend niet zal verdwijnen. Wij moeten voortgaan met de Waarheid in liefde te verkondigen, temidden van het bedrog. Zoals Paulus Timotheüs onderrichtte:

“Een dienstknecht van de Heere moet niet twisten, maar vriendelijk zijn voor allen, bekwaam om te onderwijzen, en iemand die de kwaden kan verdragen. Hij moet met zachtmoedigheid hen onderwijzen die zich verzetten. Misschien geeft God hen eens bekering, om tot erkenning van de waarheid te komen, en zij uit de strik van de duivel weer mogen ontwaken, levend gevangen als zij waren door hem, om zijn wil te doen” (2 Timotheüs 2:24-26).

Er zijn nog altijd pastors en kerken die zich toeleggen op het verkondigen van de waarheid. Zoek waar zij zijn en steun hen. Als u in een locatie woont waar dat niet mogelijk blijkt te zijn, zoek dan leesmateriaal dat beschikbaar wordt gesteld door solide op de Bijbel gebaseerde bedieningen en websites en houd bijbelstudies in uw eigen huis.

En heft uw hoofd omhoog! De Heer Jezus komt spoedig.

verhoevenmarc@skynet.be - www.verhoevenmarc.be - www.verhoevenmarc.be/NieuwsteArtikelen.htm